

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE ŠT. 79/12
V Luxembourggu, 14. junija 2012

Sodba v zadevi C-542/09
Komisija proti Nizozemski

Nizozemska zakonodaja, v skladu s katero je za financiranje študija v tujini treba izpolniti pogoj prebivanja, uvaja neenako obravnavanje med nizozemskimi delavci in delavci migranti

Nizozemska ni dokazala, da pogoj prebivanja „tri leta od šestih“ ne presega tega, kar je nujno potrebno za doseg cilja spodbujanja mobilnosti študentov

Nizozemski zakon o financiranju študija določa osebe, ki so upravičene do finančne pomoči za visokošolsko izobraževanje na Nizozemskem in v tujini. Na Nizozemskem je financiranje visokošolskega študija na voljo študentom med 18. in 29. letom starosti, ki imajo nizozemsko državljanstvo ali državljanstvo katere od drugih držav članic Evropske unije. Študenti morajo biti za financiranje visokošolskega izobraževanja zunaj Nizozemske upravičeni do financiranja študija na Nizozemskem in morajo poleg tega zakonito prebivati na Nizozemskem vsaj tri leta od šestih let pred vpisom v izobraževalni zavod v tujini. To pravilo, imenovano „tri leta od šestih“, velja ne glede na državljanstvo študentov.

Komisija je pri Sodišču zoper Nizozemsko vložila tožbo zaradi neizpolnitve obveznosti, v kateri je trdila, da pogoj „tri leta od šestih“ pomeni posredno diskriminacijo delavcev migrantov in njihovih družinskih članov, ki je s Pogodbo o delovanju Evropske unije (PDEU) prepovedana in je v nasprotju z evropsko ureditvijo v zvezi s prostim gibanjem delavcev.¹

Sodišče ugotavlja, da PDEU določa, da prosto gibanje delavcev vključuje odpravo vsakršne diskriminacije na podlagi državljanstva delavcev držav članic v zvezi z zaposlitvijo, plačilom in drugimi delovnimi in zaposlitvenimi pogoji. Iz navedene uredbe poleg tega izhaja, da delavec, ki je državljan države članice, v drugi državi uživa enake socialne in davčne ugodnosti kot domači delavci. Ta določba koristi tako delavcem migrantom, ki prebivajo v državi članici gostiteljici, kot obmejnim delavcem, ki kljub temu, da opravljajo svojo dejavnost kot zaposlene osebe v slednji državi članici, prebivajo v drugi državi članici.

Sodišče poudarja, da štipendija za vzdrževanje in usposabljanje za nadaljevanje univerzitetnega študija za pridobitev poklicne usposobljenosti pomeni socialno ugodnost v smislu navedene uredbe. Financiranje študija, ki ga otrokom delavcev plačuje država članica, za delavca migranta pomeni socialno ugodnost v smislu navedene uredbe, če še naprej vzdržuje svojega otroka.

Sodišče v zvezi s tem poudarja, da načelo enakega obravnavanja ne prepoveduje samo očitne diskriminacije na podlagi državljanstva, ampak tudi vse prikritke oblike diskriminacije, ki z uporabo drugih razlikovalnih meril dejansko povzročijo enak učinek. Tako je zlasti v primeru ukrepa, kakršen je v obravnavanem primeru, s katerim se zahteva natančno trajanje prebivanja, saj ta lahko škoduje predvsem delavcem migrantom in obmejnim delavcem drugih držav članic, ker osebe, ki nimajo prebivališča na ozemlju neke države, najpogosteje niso državljani te države.

Sodišče tako meni, da pogoj prebivanja „tri leta od šestih“ uvaja neenako obravnavanje nizozemskih delavcev in delavcev migrantov, ki prebivajo na Nizozemskem ali v tej državi članici

¹ Člen 45 PDEU in člen 7(2) Uredbe Sveta št. 1612/68 (EGS) z dne 15. oktobra 1968 o prostem gibanju delavcev v Skupnosti (UL L 257, str. 2), kakor je bila spremenjena z Uredbo Sveta št. 2434/92 (EGS) z dne 27. julija 1992 (UL L 245, str. 1).

kot obmejni delavci opravljajo svojo dejavnost kot zaposlene osebe. **Taka neenakost pomeni posredno diskriminacijo, ki je prepovedana, razen če je objektivno utemeljena.**

Sodišče v zvezi s tem zavrača trditve Nizozemske, da naj bi bil pogoj prebivanja potreben, da bi se izognili nerazumnemu finančnemu bremenu, ki bi lahko vplival na sam obstoj te sheme pomoči. Poudarja, da namena preprečitve nesorazmernega finančnega bremena ni mogoče šteti za nujni razlog v splošnem interesu, ki lahko upraviči neenako obravnavanje nizozemskih delavcev in delavcev drugih držav članic.

Nizozemska poleg tega navaja, da naj bi glede na to, da je namen nizozemske ureditve spodbujanje študija zunaj Nizozemske, navedeni pogoj zagotavljal, da bi bilo prenosljivo financiranje študija v korist le študentom, ki bi sicer, če tega financiranja ne bi bilo, študirali na Nizozemskem. Nasprotno pa naj bi se študenti, ki ne prebivajo na Nizozemskem, najprej nagibali k študiju v državi članici svojega prebivališča, zato naj se ne bi spodbujala mobilnost.

Sodišče poudarja, da je cilj spodbujanja mobilnosti študentov v splošnem interesu in pomeni nujni razlog v splošnem interesu, ki lahko upraviči omejitve načela prepovedi diskriminacije na podlagi državljanstva. Opozarja pa, da ureditev, ki omejuje temeljno svoboščino, ki je zagotovljena s pogodbo, kakršna je prosto gibanje delavcev, mogoče veljavno utemeljiti le, če je primerna za uresničitev želenega legitimnega cilja in ne presega tega, kar je nujno potrebno, da se ta cilj doseže.

Nizozemska v teh okoliščinah navaja, da je prednost te ureditve spodbujanje mobilnosti študentov z obogatitvijo, ki jo študij zunaj Nizozemske prinaša ne le študentom, temveč tudi družbi in nizozemskemu trgu dela. Nizozemska tako pričakuje, da se bodo študenti, ki izkoristijo navedeno ureditev, po končanju študija vrnila na Nizozemsko, da bi tam prebivali in delali.

Sodišče priznava, da se zdi, da navedeni elementi odražajo položaj večine študentov, in da je zato pogoj prebivanja primeren za uresničitev cilja spodbujanja mobilnosti študentov. Vendar pa bi morala Nizozemska vsaj utemeljiti, zakaj daje prednost pravilu „tri leta od šestih“ ob izključitvi vseh drugih reprezentativnih elementov. To pravilo je namreč preveč izključujoče. Z določitvijo posebnih obdobj prebivanja na ozemlju zadevne države članice namreč pravilo „tri leta od šestih“ daje prednost elementu, ki ni nujno edini reprezentativni element dejanske stopnje povezanosti med zadevno osebo in navedeno državo članico. **Sodišče zato ugotavlja, da Nizozemska ni dokazala, da pogoj prebivanja ne presega tega, kar je nujno potrebno za doseg cilja te ureditve.**

OBVESTILO: Tožbo zaradi neizpolnitve obveznosti lahko zoper državo članico, ki ni izpolnila obveznosti na podlagi prava Unije, vložijo Komisija ali druga država članica. Če Sodišče ugotovi, da obveznosti niso bile izpolnjene, mora ta država članica v kar najkrajšem času sprejeti ukrepe, potrebne za izvršitev sodbe.

Če Komisija meni, da država članica ni sprejela ukrepov, potrebnih za izvršitev sodbe, lahko vložijo novo tožbo, s katero zahteva naložitev denarnih sankcij. Če Komisija ni obveščena o ukrepih za prenos direktive, pa lahko Sodišče na podlagi predloga Komisije sankcije naloži že v prvi sodbi.

Neuradni dokument za medije, ki ne zavezuje Sodišča.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletni strani CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Posnetki razglasitve sodbe so na voljo na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106.